

1. oktober 2024

Støtte til resolusjonen i Europarådets parlamentarikerforsamling

Norsk PEN er kjent med at du er oppnevnt i delegasjonen til Europarådets parlamentarikerforsamling 2. oktober. Vi ønsker å oppfordre til å vise støtte til resolusjonen om Julian Assange og sakens nedkjølende effekt på menneskerettigheter, fremmet av Thórhildur Sunna Ævarsdóttir fra Island.

22 parlamentarikere fra flere land og ulike partier har støttet resolusjonsforslaget. Komiteen for juridiske anliggender og menneskerettigheter i Europarådets parlamentariske forsamling (PACE) uttrykker bekymring for den langsiktige konsekvensen av den uforholdsmessig harde behandlingen av Julian Assange. De anser at han har vært en politisk fange og mener at behandlingen han har vært utsatt for har hatt en farlig nedkjølende effekt. Det har skapt et klima med selvsensur som påvirker alle journalister, utgivere og andre som for fremtiden vil drive kritisk journalistikk. Det er også noe vi i Norsk PEN har belyst, da vi har arbeidet med Assange-saken i mange år.

Uttalelsen ber om at USA reviderer spionlovgivningen slik at den ikke skal kunne brukes mot journalister i fremtiden.

Julian Assange ble løslatt 26. juni etter en såkalt plea-bargain, der han sa seg skyldig på ett tiltalepunkt for å kunne forlate rettslokalene som en fri mann. Det er viktig å presisere at han hele tiden sier han har bedrevet journalistikk som er beskyttet av First Amendment i den amerikanske grunnloven. Alternativet var å fortsette en rettsprosess som i verste fall kunne føre til utlevering til USA og inntil 175 års fengsel i et høyrisikofengsel. Takket være press fra viktige presse- og ytringsfrihetsorganisasjoner, inkludert Norsk PEN, kunne Assange gjenforenes med familien. Han har svekket helse etter å ha sittet mer enn fem år i Belmarsh høyrisikofengsel og syv år i asyl i den ecuadorianske ambassaden. Som kjent var Assanges forbrytelse at han hadde publisert store mengder dokumenter gjennom WikiLeaks i 2010 om blant annet omfattende krigsforytelser i Irak og Afghanistan.

Det er en bismak ved seieren at tiltalen etter amerikanske spionlover allerede har hatt en nedkjølende effekt og virker avskrekkende for andre som vil drive kritisk og undersøkende journalistikk om sensitive spørsmål og hemmeligstemplet materiale.

Vi håper at du vil vise støtte til resolusjonen i Europarådet parlamentarikerforsamling denne uken, og dermed vise din støtte til undersøkende journalistikk og ytringsfrihet verden over.

Med vennlig hilsen,

Ann-Magrit Austenå
Styreleder i Norsk PEN